

Dokument

BILAGA 7

Projekt

Ändring och utvidgning av detaljplanen för Björnön

Datum

1.4.2025

KRISTINESTAD

SAMMANSTÄLLNING AV UTKASTSSKEDETS RESPONS

Utlåtanden	2
1. Tekniska nämnden 17.12.2024	2
2. Västkustens miljöenhet, miljövårdet 17.12.2024	2
3. Österbottens förbund 19.12.2024	2
4. Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö 19.12.2024	3
5. Österbottens museum 20.12.2024	3
6. Österbottens räddningsverk 27.12.2024	4
7. Västkustens miljöenhet, hälsoskyddet 27.12.2024	4
8. Säkerhets- och kemikalieverket Tukes 30.12.2024	4
9. NTM-centralen i Södra Österbotten 17.1.2025	4
Åsikter	6
1. Pihlacon, muntlig åsikt 25.11.2024	6
2. Sydbottens Natur och Miljö r.f. 31.12.2024	6
3. Greenmatex Oy & Greenrelax Oy 31.12.2024	8

Planutkastet har varit offentligt framlagt 21.11.–31.12.2024. Man fick nio utlåtanden, dessutom fick man tre åsikter.

Utlåtanden

1. Tekniska nämnden 17.12.2024

I samband med uppgörande av gatuplan för förlängning av Björnövägen har man konstaterat att dagvattenhanteringen är utmanande pga små höjdskillnader samt med beaktande av planebestämmelserna ET-1 (lakvatten får ej avledas till havet eller områdets tillrinningsområde utan sedimentering med tanke på tidigare lagrad flygaska). Det är motiverat att skild dagvattenhanteringsplan av hela planeområdet uppgörs.

Områdets markägare bör tillsammans dra åt samma håll för att främja detaljplanändringen. Samarbete är viktigt i tidigt skede. Framöver ska samtliga markägare tas med i den fortsatta beredningen av detaljplan för Björnö. Hänvisning strategi: Livskraftigt näringsliv och företagsvänlig kommun. Vi verkar för att skapa bra infrastrukturlösningar för företag genom smidiga och möjliggörande planläggningsprocesser. Konsekvensbedömning: Man möjliggör etablering av nya industrier till ett före detta kraftverksområde.

2. Västkustens miljöenhet, miljövårdet 17.12.2024

Västkustens miljöenhet vidhåller det som konstaterats i tidigare utlåtande med följande kommentarer: Det är bra att mer bullermodelleringar uppgjorts och även befintliga bullerkällor på området inkluderats. Baserat på modelleringarna finns det en risk att bullerolägenheter kan förekomma vid fritidsbosättning belägen norr och söder om området beroende på hur många bullerkällor som är aktiva samtidigt. Eftersom varierande buller från olika källor är mer störande, speciellt nattetid, bör eventuellt en del arrendekontrakt för fritidstomter avslutas närmast anläggningen. Ett annat ställe där det kan uppstå bullerolägenheter är vid egnahemshusområdet öster om Björnövägen i Alesundet när trafikmängden ökar, eventuellt kan bullervall/staket anläggas vid vägen för att minska på bullrets spridning.

Det är bra att man planerat in riktgivande platser för bassäng-/dikeskonstruktioner för dagvattenavledningen från området och en uppsamlingsbassäng för släckningsvatten. Om planerna ändrat så att metanol tillverkas och fraktas bort med fartyg krävs större lagringskapacitet på området och skyddszoner och risken för läckage bör beaktas i planeringen vid anläggningen och vid hamnområdet.

3. Österbottens förbund 19.12.2024

Detaljplanen finns inom området för Österbottens landskapsplan 2040, som trädde i kraft 11.9.2020. Österbottens förbund har gått in för en rullande planläggning och landskapsfullmäktige godkände förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt sammanträde 16.12.2024. Då Österbottens landskapsplan 2050 träder i kraft ersätter den Österbottens landskapsplan 2040.

För området gäller delgeneralplanen för Björnön, godkänd av stadsfullmäktige 20.12.2010. Detaljplanområdet ligger i huvudsak inom ett område för energiförsörjning (EN) men tangerar ett industriområde där miljön ställer särskilda krav på verksamhetens art (TY), ett område för närrekreation (VL) och vattenområden (W).

Detaljplanen möjliggör kvartersområden för industri- och lagerbyggnader där en betydande anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier får placeras. Då detaljplanen inte är i enlighet med generalplanen är det landskapsplanen och de riksomfattande målen för områdesanvändningen som styr planeringen.

I Österbottens landskapsplan 2040 finns detaljplanområdet inom ett industri- och lagerområde. Till området anvisas också objektsbeteckningar för område för energiförsörjning och område för cirkulär ekonomi. I Österbottens landskapsplan 2050 anvisas området för kemisk industri och lagring. Enligt planeringsbestämmelsen i landskapsplan 2050 ska anläggningens konsuleringszon samt de risker som transport och lagring av farliga ämnen medför beaktas i den mer detaljerade planeringen. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid anläggningens utvidgningsbehov och evakueringsbehov samt vid räddningsverkets verksamhetsförutsättningar.

I landskapsplan 2050 anvisas en utvecklingsprincipsbeteckning för godstrafikzon mellan Sydösterbotten och Seinäjoki stadsregion, vilket bör beaktas vid utarbetandet av detaljplanen. Enligt planeringsbestämmelsen ska zonen utvecklas så att godstrafikens verksamhets- och utvecklingsförutsättningar tryggas. Därtill lyfts bland annat utvecklingen av tillgängligheten till hamnen fram i planeringsbestämmelsen. I landskapsplan 2050 anvisas ett behov av tågtrafikförbindelse till Björnön (Björnöbanan). Österbottens förbund har i övrigt inget att yttra om utkastet till ändring och utvidgning av detaljplanen för Björnön.

4. *Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö 19.12.2024*

På området finns Björnös reservkraftverk och kraftledningar av Fingrid Oyj och Koppö Energia Oy, varav en del ska rivas. Fingrid har inte tidigare givit utlåtande om denna detaljplan. Fingrid har dock givit tillståndsutlåtanden på området:

- Vedyntuotantolaitoksen sijoittaminen Fingridin voimajohtojen ja Kristiinan varavoimalaitoksen läheisyyteen. Fingrid 15.3.2024 AC-2502-8-45.
- Voimajohtojen muutokset ovat käynnissä ja niihin liittyvää asiaa on käsitelty risteämälausunnossa Koppö Energia Oy:n kahden virtapiirin 110 kV ilmajohdon rakentaminen Fingridin voimajohtojen rinnalle Kristiinankaupungissa. Fingrid 10.4.2024 AC-2502-8-44.

För kraftledningen av Fingrid Oyj som blir kvar på området har med Statsrådets beslut inlösts nyttjanderätt för fastigheter som berör ledningsområdet, som består av en 30 meter bred ledningsgata och av 10 meter breda kantzoner vid kanterna av ledningsgatan. Invid på östra sidan om Fingrids kraftledning, som blir kvar på området, finns en kraftledning som ägs av Koppö Energia Oy samt Fingrid Oyj:s kraftledningar som ska rivas. I bilden på ledningsområden finns ledningsområdet för de befintliga kraftledningarna. Enligt planerna ska det placeras både en 400 kV och en 110 kV ledning i kraftledningen som blir kvar på Fingrids område.

Som utgångspunkt för planläggningen ska man generellt vid planeringen och byggande i närheten av kraftledningen beakta att:

- Verksamheten i eller i närheten av kraftledningsområdet får inte vara i konflikt med elsäkerheten i omgivningen och inte heller medföra fara för användningen av kraftledningen och risk för att ledningen inte hålls i skick.
- I kraftledningsområdet får inte placeras byggnader eller konstruktioner utan särskilt tillstånd, de nämnda konstruktionerna eller anordningarna får i huvudsak inte vara högre än 2 meter. Området med bygginskränkning gäller jordiska och underjordiska byggnader.
- Vid planering av all infrastruktur bör tillräcklig avstånd till kraftledningen beaktas.
- Kraftledningsområde är inte lämpligt för lagring eller lastning.
- Fingrid rekommenderar att inga dagvattenkonstruktioner placeras på kraftledningsområdet, eftersom det kan uppkomma problem av konstruktionerna p.g.a att området blir vattendränkt. Generellt kan sedimenteringsbassänger byggas på kraftledningsledningsområde och i omgivningen så att bassänger inte i något fall kan svämma över nära kraftledningsstolpar.
- Ledningsområdets jordgrund och trädbestånd ägs av markägarna. Ledningsägaren har rätt att ha sin kraftledning på ifrågavarande område och rätt att upprätthålla och underhålla den.
- En anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier (T/kem): I placeringen av anläggning ska konsekvenser av eventuella olyckor beaktas (effekter av värmestrålning, explosion, kaststycken och tryck) för kraftledningar och transformatorstation i närheten. En eventuell olycka i produktionsanläggningen får inte leda till betydande störningar av funktioner i energiförsörjningssystem. Det väsentliga är punkter i förordningen om kemikaliesäkerheten och anvisningen av TUKES (Tuotantolaitosten sijoittaminen), som berör förutsättningar för placering av kemikalieanläggningar i förhållande till energiförsörjningens objekt. Bedömningen är ytterst viktigt redan i planläggningsskedet, eftersom fastän TUKES senare under beviljande av anläggningen beaktar riskerna för olyckor, allteftersom byggandet av anläggningen framskrider är möjligheten att påverka konsekvenserna av olyckor begränsat.
- Begränsningar för markanvändningen av kraftledningen behandlas i publikationen av Fingrid *Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maankäytön suunnittelussa*, som kan laddas ner från <https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueiden-hyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/>.

I detta utlåtande tas inte ställning till de tekniska lösningarna i bakgrunden. Ett separat tillståndsutlåtande för byggande i närheten av kraftledningar bör begäras av Fingrid. Begäran är bra att göra alltid när planer preciseras eller ändras. Korsningen kan vara t.ex. väg, gata, markarbete, konstruktion eller byggnad som placeras i närheten av kraftledningen. Utlåtandebegäran bör i första hand skickas via webbsidan www.fingrid.fi/risteamalausunnot. De av Fingrid ägda kraftledningarna är kraftledningar i den mening som avses i 22 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Detta utlåtande gäller Fingrid Oyj:s kraftledningar.

5. *Österbottens museum 20.12.2024*

I planutkastet har museets tidigare kommentarer gällande kulturmiljön beaktas, museet har således inget att tillägga till planutkastet.

6. Österbottens räddningsverk 27.12.2024

1. För att kunna bedöma behövliga åtgärder i senare bygglovsskedet, skall det för verksamheten på området uppgöras en riskanalys, för att identifiera och förebygga risker som hänför sig till produktionsprocesser, farliga kemikalier, trafikmängder, transport av farliga kemikalier samt byggnadernas olycksrisker.
2. Det i de allmänna bestämmelserna omnämnda "Brännbart material bör placeras på minst fyra meters avstånd från gränsen till en annan byggnadsplats gräns i T/kem-kvartersområden, om inte brandmyndighetens föreskrifter förutsätter längre avstånd" är otydligt formulerat. Allmänt skall byggnader placeras minst 4 meter från tomtgränsen. Spridningen av brand till närliggande byggnader, samt över tomtgränsen, ska tas i beaktande. I beräkningen av skyddsavstånd inverkar byggnadernas höjder (379/2011 9 §). Byggnadstekniska lösningar gällande brandsäkerhet påverkar dock skyddsavståndet till närliggande byggnader samt till tomtgränsen.
3. Räddningsverket påpekar, på grund av omfattande olycksrisker, skyldigheten till egen beredskap på området. Möjligheter till beredskap och krav på verksamheten skall redan i planprocessen utredas med räddningsverkets operativa ledning samt ledningen för beredskap.

7. Väst kustens miljöenhet, hälsoskyddet 27.12.2024

Verksamheten på området ska planeras och placeras så att det inte uppstår sanitära olägenheter i form av buller, vibrationer, rök, damm, lukt eller annat därmed jämförbart för de närboende. Bullernivåerna ska ligga under de åtgärdsgränser som angetts i social- och hälsovårdsministeriets förordning 545/2015. Fastigheter i området Skatan har brunnar som används både som hushållsvatten och bevattningsvatten. På Källvikens strand finns dessutom en istandsatt källa som används för hushållsvatten. För planeringen och placeringen av verksamheten ska brunnarna tas i beaktande så att vattenkvaliteten eller vattenavgivningen i de brunnar som finns i området inte påverkas. Verksamheten får inte orsaka förorening av mark eller hushållsvatten.

8. Säkerhets- och kemikalieverket Tukes 30.12.2024

Tukes ser inget hinder för planändringen utgående från tillgängliga uppgifter.

En T/kem-plan eller en hänvisning i planbestämmelserna om planens lämplighet för en kemikalieanläggning möjliggör placeringen av en storskalig anläggning med risk för storolycka enligt Seveso III-direktivet i området. Tukes ber att det i planläggningen beaktas rekommendationer som berör T/kem-planområden enligt MM:s anvisningsbrev (YM/501/2015), såsom placering av funktioner som är riskutsatta på ett tillräckligt avstånd, verksamhetens utvidgningsbehov och evakueringsbehov samt räddningsverkets verksamhetsförutsättningar.

En lämplig plan i sig garanterar inte att ett kemikalieobjekt kan etablera sig på området. TUKES bedömer i sitt tillståndsbeviljande för produktion eller lagring av farliga kemikalier förutsättningarna för placering av anläggningen med beaktande av följder av eventuella olyckor och följdernas utsträckning utanför anläggningsområdet. För kemikalieobjekt som Tukes har tillsyn över bestäms sk. konsultationszoner. Om planändringar och betydande byggande inom konsultationszonen begärs utlåtande av TUKES och räddningsverket.

9. NTM-centralen i Södra Österbotten 17.1.2025

I programmet för deltagande och bedömning har utredningar som uppgörs för planprojekt presenterats som: Framställning av syntetisk metan eller metanol, Björnön, Kristinestad, miljökonsekvensbeskrivning (Koppö Energia Oy 2023 samt kompletteringar 2024), utredningar av flygekorre, fladdermöss, häckande fåglar, växtlighet och naturtyper (2023), åkergröda utredning samt eventuella andra MKB-kompletterande utredningar (2024). Vid planarbetet är avsikten att använda utredningar eller resultaten av konsekvensbedömningen som uppgjorts för MKB-förfarandet. Kontaktmyndigheten har konstaterat att MKB-beskrivningen har brister och förutsatte kompletteringar. Man bör beakta att eventuella ändrings- och kompletteringsbehov eller den motiverade slutsatsen och dess påverkan på markanvändningsplaner och planlösningen är inte helt i kännedom. Planbeskrivningen bör uppdateras enligt den kompletterade MKB-beskrivningen och den motiverade slutsatsen som kontaktmyndigheten ger om den. Även den kompletterade Naturbedömningen och utlåtanden av det ska uppdateras i de delar som till den refereras. Dessutom är avsikten att i projektet utnyttja utredningar som gjorts för tidigare planprojekt. Med tanke på ifrågavarande utredningar ska bedömas deras tidsenlighet i förhållande till planprojektet.

Området ansluter sig till delgeneralplaneområdet i norr som är på gång vad gäller förbindelsekorridoren i Björnö. Målet med planen är att möjliggöra förverkligandet av en anläggning för produktion av grönt stål i ifrågavarande område. Med tanke på hamnen, stålfabriken och metaniseringsanläggningen borde det i planen undersökas områdets förbindelsebehov och deras anpassning till övrig kvarterstruktur. I samband med planberedningen borde även placering av en elledning för havsvindkraftverk i ekonomiområdet beredas och bedöma konsekvenser av denna för markanvändningen.

Övriga ärenden som skall utredas i samband med projektet är bl.a. beaktande av naturvärden i den södra delen av området samt eventuella konsekvenser för närområdets fritidsbyggnader och rekreationsanvändning (ändring av VR-område till EV-område i Lillbåtskäret).

En del av planområdets östra del ligger inom störningszonen som vanligen används vid skogshantering för ett stort rovfågelbo, inom vars angivna avstånd ska all störning undvikas under häckningstiden. Enligt riktlinjerna bör man bland annat undvika att öppna upp utsikten mot boet. Verksamheten enligt detaljplanen kan dock inte jämföras med skogshantering, och en bedömning av störningsavståndets tillräcklighet bör göras i det enskilda fallet för att minska störningspåverkan, i synnerhet under förökningstiden (70 § i naturvårdslagen). Häckningstiden för arten är 1.2.–31.7. Av NTM-centralen i Egentliga Finland bör behovet av undantagstillstånd enligt 70 § i naturvårdslagen säkerställas om verksamheten sker under häckningstiden och/eller om industriområdet utvidgas mot boet inom det angivna störningsområdet. Utgångspunkten är att den bästa lösningen skulle vara att genom planering säkerställa att ett lämpligt skyddsavstånd bibehålls. Den stora rovfågeln är dock fredad enligt naturvårdslagen, och det är förbjudet att avsiktligt störa enskilda individer (70 § i naturvårdslagen).

På planområdet har omfattande områden anvisats som EV-områden dvs. skyddsområden som innehåller luo-objektsgränssningar. På planeringsområdet avgränsades naturvärdesobjekt (8) i naturutredningarna, vilka rekommenderas att beaktas i markanvändningsplaneringen och att markanvändning som ändrar objektens naturvärden undviks. Eftersom skyddsgrönområde (EV) inte entydigt skyddar områdets naturvärden, föreslår NTM-centralen att EV-området skulle avgränsas till industriområdets omedelbara influensområde och att en betydande del av området anvisas som närrekreationsområde (VL) eller man ger mer preciserade bestämmelser för EV-området om framtida användningen/åtgärder i området, genom vilka man säkerställer att naturtillståndet i omgivningen omkring luo-områdena inte äventyras. NTM-centralen lyfter fram objekten som stöder fladdermössens mångfaldighet i klass III som identifierats i naturinventeringarna, som rekommenderas att beaktas i planeringen och i mån av möjlighet lämnas utanför byggandet. Dessutom följande observationer om luo-områdena:

Luo-1 och dess omgivning: I tidigare detaljplanen är ett VR-område anvisat i planeringsområdets västra delar, som nu skulle ändras till EV-område, och innefatta en luo-1-områdesgränssning av en oavgränsad havstrandäng som avses i naturvårdslagen 64 §.

Luo-2 finns till största delen på området, som anvisats som EV-område, dock delvis även på T/kem-området. NTM-centralen lyfter fram sin oro över om planbeteckningarna och -bestämmelserna är tillräckliga att trygga luo-2-områdets egenskaper eller förbindelsen med trädbestånd som finns i den västra delen av luo-2-området. Nu finns fara att den skogiga förbindelsen försvagas, möjligtvis även bryts av, mellan södra och norra delarna av Björnö. Ett års kartläggning av flygekorrens livsmiljö för att utesluta den, är inte tillräcklig då det finns potentiella skogsfigurer eventuellt i södra spetsen av Björnö. Enligt planutkastet är reservation för vattenledning anvisat genom luo-2-området. NTM-centralen anser att utgångspunkten är att man inte anvisar en reservation genom luo-områdena för att trygga naturvärden.

Luo-3, objektet är av sådan typ att det är beroende av markanvändningen omkring. På EV-området har område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo-3) betecknats, området får inte dikas ut och vattenhushållningen i området får inte ändras.

I samband av planläggningen ska en dagvattenutredning utarbetas och man ska bedöma dagvattenmängden som uppstår från området. Lösningar för behandling av dagvatten ska planeras och dimensioneras på basen av beräkningar. I planbestämmelsen ska dimensioneringskrav bifogas. Vid planeringen av dagvattenhantering ska även dagvattenkvalitet beaktas. Dagvattens översvämningsrutten ska planeras och även möjligheten för samtidiga havsvattenöversvämnningar beaktas.

I planebestämmelsen är den lägsta bygghöjden N60+1,6 m. Av bestämmelserna ska framgå att denna höjd berör skyddade platser. Om byggande planeras på mer riskutsatta platser, dit vågsvall når eller is

stiger på stranden, ska den lägsta bygghöjden granskas från fall till fall. I anvisningen "Tulviin varautuminen rakentamisessa – Opas alimpien rakentamiskorkeuksien määrittämiseksi ranta-alueilla" (Parjanne A, Huokuna M, 2014) beskrivs, hur den lägsta bygghöjden bedöms.

Åsikter

1. Pihlacon, muntlig åsikt 25.11.2024

Byggnadsplatsens ra-2 lu $\frac{1}{2}$ 350 avgränsning ska återställas till det som det var i den gamla detaljplanen, eftersom byggnadsrätten har beviljats enligt den gamla byggnadsytan. Det vore bra att få 50 m² mera byggnadsrätt. Byggnadsplatsens ra-2 lu $\frac{1}{2}$ 250 avgränsning är för liten, byggnaderna ryms inte in i byggnadsytan. Servituten för byggnadsplatserna ska vara jämlikt enligt markägarförhållanden.

2. Sydbottens Natur och Miljö r.f. 31.12.2024

Planutkastet och den kompletterade MKB-beskrivningen har inte helt synkroniserats. I planbeskrivningen på s. 25 framgår det, att på arbetsmöte med myndigheterna 11.10.2024, beslutats att uppgifter om MKB som kompletteras beaktas först i planförslagsskedet och att planutkastet sätts till påseende med de uppgifter som man redan har om MKB och uppgjorda utredningar. I planebeskrivningen på s. 9 har i korthet beskrivits de gjorda naturutredningarna, även dem som gjorts för kompletteringen av MKB-beskrivningen 2024.

Sammanlagt har åtta naturvärdesobjekt påträffats i naturutredningen 2023. Konsulten, naturkartläggarna, rekommenderar att alla naturvärdesobjekten borde beaktas i markanvändningen och att markanvändning som ändrar objektens naturvärden undviks samt att den del av naturvärdesobjektet Skataviken som ligger inom anläggningsområdet ska lämnas utanför byggnadsytan. Föreningen anser att naturvärdesobjekten måste beaktas och deras naturvärde bibehållas och det naturliga tillståndet vid behov förbättras genom återställningsåtgärder. Skataviken ska lämnas utanför byggnadsytan.

Föreningen anser att ändringar beträffande de riktgivande luo-områdena i planutkastet behöver göras: luo-1, en havsstrandäng på den västra stranden på Lilla Båtskäret. Planebestämmelsen ska ändras: "Havsstrandäng skyddad enligt naturvårdslagen. Havsstrandängen bevaras i naturenligt tillstånd. Enbart åtgärder som befrämjar strandens naturenliga tillstånd såsom att bekämpa eventuella invasiva främmande arter utan kemiska medel är tillåtna". Motivering att det är fråga om havsstrandäng så är den skyddad enligt 64 § i naturvårdslagen och hör till 1. naturvärdeklassen enligt anvisningen SYKEs rapport 47/2021 d.v.s. tryggad på basen av lag. Försiktighetsprincipen (=enligt EU varsamhetsprincipen) enligt naturvårdslagen bör tillämpas, d.v.s. om värdeklassen är osäker, ska den mera strängare värdeklassen väljas.

luo-2, ett lundskogs- och vassområde i Skataviken, enbart den västra delen ingår i planläggningsområdet. Planebestämmelsen ska ändras: "Lundskog, klibbalsbestånd som tidvis översvämmad, högbevuxna kärrängar (madkärr) och högbevuxen vattenvegetation, som är särskilt viktigt för naturens biologiska mångfald och som ekologisk förflyttningsskorridor för organismer. Inga skogsbruksåtgärder eller andra åtgärder såsom dränering och dikning, deponering av muddringsmassor och liknande som försämrar det naturliga tillståndet är tillåtna. Den biologiska mångfalden ska bevaras. Enbart åtgärder som befrämjar det biologiska mångfalden är tillåtna t.ex. bekämpning på invasiva arter utan kemiska bekämpningsmetoder." Motiveringen att luo-2 beteckningen har getts i planeutkastet till västra delen av Skataviken, en tidigare havsvik eller havsområde som genom primär succession vid landhöjningen håller på att växa igen med högvuxen vatten- och strandvegetation. Till största delen består luo-området enligt naturutredningen av grovvuxen grandominerad lundskog, det är främst fråga om harsyradominerad frisk mesotrof till eutrof lundskog d.v.s. en hotad natur (sårbar VU/ starkt hotad EN). Till exempel växer det nordbräken (*Dryopteris expansa*) i skogen. Alskogsbård är utsatt för svämpåverkan mot det vassbevuxna strandkärr- (madkärr) och vattenområdet. Eftersom det här naturobjektet är en lämplig livsmiljö för flygekorre och utgör en viktig ekologisk förbindelse för att trygga förutsättningarna för olika arters möjligheter att färdas och föröka sig och på så sätt säkra och främja den biologiska mångfalden från Skata området mot norr mot stranden, Skvalberget, Blåbärsskogen och Alesundsåsen, Alesundet och Antila och väster om Antila i den s.k. Kova-skogen, inom vilka det har konstaterats finnas t.ex. flygekorror, bör naturvärdeklassen höjas från 3. naturvärdeklassen (tryggande av mångfalden) enligt naturutredningen 2023 till 2. naturvärdeklassen (särskilt viktiga naturobjekt) (SYKE rapport 47/2021).

Madkärr och bördiga mindre lundområden räknas till särskilt viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen, som ska skötas och användas så att den biologiska mångfalden bevaras. Till den delen naturobjektet ligger inom den planerade byggnadsytan i utkastet ska byggnadsytan inskränkas till den delen. Den naturliga utsträckningen av naturobjektet får inte begränsas.

luo-3 beteckningen har två mesotrofa örtrika fattigkärr (luhtaneva och avoluhta). Det är högst sannolikt fråga om madkärr, som kännetecknas av ytvattnet har bestående påverkan, med varierande lövträdsbestånd eller buskvegetation, vilket betyder att de hör till 10 § i skogslagen särskilt viktiga livsmiljöer. Den ena finns i den sydöstra delen av Furuviken och den andra finns i nordöstra delen av planläggningsområdet. Planbestämmelsen ska ändras: "Våtmarker som kännetecknas av vattenhushållning i naturtillstånd eller ett tillstånd som påminner om detta, madkärr, mesotroft örtrikt fattigkärr, öppet fattigkärr eller motsvarande, som är särskilt viktig för den biologiska mångfalden. Naturtillståndet bevaras, inga åtgärder som försämrar det naturliga vattenhushållningen, såsom dikning, och naturtillståndet i övrigt är tillåtna, enbart åtgärder som återställer kärren i bättre naturtillstånd är tillåtna som t.ex. att avlägsna staket som avgränsar naturobjekt 1. Lakvatten från anläggningsområdet för industrianläggningar och gårdsplan tillåts inte ledas till våtmarkerna." Motivering att det är fråga om mesotrofa örtrika fattigkärr (luhtaneva) enligt naturutredningen. Objekt 1 består helt av "luhtaneva" medan objekt 2 består av öppet mesotroft örtrikt fattigkärr (avoluhta) som övergår i sin norra del till mesotroft örtrikt fattigkärr (luhtaneva). Mesotrofa örtrika fattigkärr är nära hotade (NT) naturtyper och regionalt sårbara (V) medan öppna fattigkärr inte klassificeras till hotade. I naturutredningen har de klassificerat till 4. naturvärdeklassen, stöder biologisk mångfald, men enligt vår åsikt kan de klassificeras till 3. naturvärdeklass, tryggar biologisk mångfald, eftersom det ingår fattigkärr naturtypen som är hotklassificerad (luhtaneva).

Grovvuxna hållmarksskogar med beteckningen luo-4. Föreslås att det till planebestämmelsen tilläggs: "Ska bevaras i naturtillstånd och inga skogsbruksåtgärder och andra åtgärder som försämrar naturtillståndet är tillåtna, enbart åtgärder som förbättrar tillståndet är tillåtna t.ex. avlägsnandet av invasiva arter utan kemisk bekämpning." Motivering att det finns gamla sköldbarkade tallar på hållmarkerna. Bergen med sina lavbeklädda bergskrön och grovvuxna tallar är betydelsefulla för naturlandskapet. De har undgått avverkning vid den hårda gallringen av skogarna i omgivningen. Hållmarksskogarna uppfyller kriterierna i 10 § i skogslagen enligt naturutredningen. Hållmarksskogarna är nära hotade (NT) naturtyper. De klassificeras till 4. naturvärdeklassen, stöder biologiska mångfalden, enligt naturutredningen. Hållmarksskogarna kunde höjas till 3. naturvärdeklassen, tryggar den biologiska mångfalden, eftersom de är viktiga för det ekologiska nätverket. Hållmarksskogaran uppfyller kriterierna i 10 § i skogslagen.

Förslag på ytterligare luo-områden:

Enligt naturutredningen 2023 framgår det, att det dessutom finns hållmarksskog med sköldbarkade grova tallar, vilka hör till hotade naturtyper, på Båtskäret och på västra Furuviken. Dessa bör även klassificeras som värdefulla naturvärdesobjekt som bör bevaras och utmärkas i detaljplanen som luo-områden, naturobjekt vars naturliga förhållande ska bibehållas och det naturliga tillståndet förbättras vid behov med återställande åtgärder.

De tjärnar med mörkt vatten (lampi) som påträffades på området kan sannolikt klassificeras till glon. Vid naturutredningen konstaterades flera sådana här tjärnar, glon både på och öster om Furuviken området i de kraftigt utgallrade skogarna, där det även fanns små myrar och kärr. Det är ytterst beklagligt att stranden av den antagligen största av glosjöarna (0,17 ha) har förstörts genom deponering av lerlager och stenhopar bland träden. På den sydöstra stranden av glosjön har det satts högar av brutna stenar och på den norra stranden deponerats lera. Glosjöar är skyddade enligt vattenlagen. Enligt 2:11 § 1 mom. i vattenlagen (587/2011) är det förbjudet att äventyra de naturliga förhållandena i flador eller glon på högst tio hektar eller källor eller, någon annanstans än i landskapet Lappland, tjärnareller sjöar på högst en hektar eller rännilar. Dessa vattenlagsenliga skyddade vattenmiljöerna måste utredas närmare ännu. De vattenlagsenliga glosjöarna måste förses med luo-beteckning och adekvat planebestämmelse, medräknat den största glosjön, som olagligt förstörts, den måste återställas. I planebestämmelsen bestämmas att återställande åtgärder är tillåtna. Varken lak- och sanitetsvatten och annat förorenat vatten får ledas till glosjöarna eller bäcken. Det kan finnas skäl att utreda om det har skett ett miljöbrott beträffande ifrågavarande glosjö i Furuviken.

Bäcken, vilken skyddad enligt vattenlagen, till Björkskärsträsket som sträcker sig i sitt övre lopp på planläggningsområdet ska förses med luo-beteckning och adekvat planebestämmelse. Den har grävts

olagligt och bör återställas med sin omgivning. I planebestämmelsen bestämmas att återställande åtgärder är tillåtna.

De båda påträffade fladdermusobjektområdena av 3. klass enligt klassificeringen av Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ska beaktas i detaljplanen med luo-beteckningar och adekvata planebestämmelser. Det är inte uteslutet att det är fråga om objekt av 2. klass. Enligt naturutredningen 2023 är det möjligt att utredningsområdet finns på en flyttningsrutt för fladdermöss i omgivningen av västkusten. Det krävs en noggrann fladdermusutredning vid uppgörande av detaljplan. Utredningen kompletteras i så fall att den inte följer anvisningen för kartläggning av fladdermöss 2023.

På ett av mötena om den frivilliga ekologiska kompensationen under hösten 2024 har det diskuterats huruvida de områden (Furuviiken och österut) inom planläggningsområdet söder om det bebyggda anläggningsområdet kunde utgöra kompensationsområden. I ifrågavarande området har naturvärden, vilka delvis förstörts genom bl.a. hård utgallring, att det körts över hotade naturtyper, och naturförhållandena i skogskärr, våtmarker, glosjö och i en bäck har tidigare påverkats menligt. Muddermassor har tidigare deponerats olagligt i lundskogen på västra sidan av Skataviken.

Enligt ovan nämnda protokollsutdrag kommer uppgifterna att kompletteras vid förslagskedet när NTM-centralens motiverade slutsats är tillgänglig. Sådillvida är konsekvensbedömningen av planens förverkligande inte slutförd. Dessutom baserar sig planutkastet på att metan produceras och har inte uppdaterats för alternativet enligt den kompletterade MKB-beskrivningen att metanol framställs i stället.

Det finns översättningsfel, och andra fel i planbeskrivningen, på s. 5 "...avgränsas i norr till avloppsreningsverkets område och Skvalbergets fritidsbebyggelse och i nordost till bostadsområdet i Kristinestads centrum."

Det hade varit konsekvent att ha kungjort både planutkastet och den kompletterade MKB-beskrivningen med de kompletterade uppdaterade utredningarna samtidigt. Trots att det presenteras konsekvenser av planens förverkligande till en viss del är uppgifterna inte uppdaterade och därmed inte heller konsekvensbedömningen i planeförfarandet klart. Ändringen av vätgas- och metan- till vätgas- och metanolframställning är betydande, vilket Koppö Energia verkar ha gått in för, och konsekvensbedömning till den delen skulle ha varit bättre att presentera redan i planutkastskedet och inte först i förslagskedet. Det är allom känt att ju längre planeförfarandet har framskridit ju svårare är det att få ändringar till stånd.

Det är bra att det planeras att det hålls myndighetssamråd efter att utlåtanden och åsikter har lämnats in om planutkastet. Det kan hända att planutkastet måste framläggas till påseende en gång till, i så fall att väsentliga ändringar måste göras efter att konsekvensbedömningarna av planens förverkligande slutförts. Inget möte för allmänheten har i utkastskedet ordnats, i PDB:n står det att det organiseras vid behov. Det är viktigt att det ordnas ett möte för allmänheten senast när planförslaget kungörs, vilket ska tilläggas i PDB:n. Eftersom den kompletterade MKB-beskrivningen och Naturabedömningen kungörs för tillfället t.o.m. 17.1.2025 begär föreningen att få komplettera sitt utlåtande om planutkastet med de åsikter som föreningen planerar att lämna in till kontaktmyndigheten vid NTM-centralen om ifrågavarande publikationer senast 17.1.2025 till staden.

3. Greenmatex Oy & Greenrelax Oy 31.12.2024

Beredningen av planen har inte varit jämlik mellan markägarna, de har inte fått framföra sina behov för planen. Yrkar på mera byggnadsrätt och rätt att bygga fritidsbostäder liksom Pihlacon. Planbeteckningen för Greenrelax befintliga fastighet bör ändras och byggnadsrätten höjas.

